

Mit mutat a pesti szemét?

Séta a szeméttemetőben, amelyből vagyonokat bányásznak és múzeumot rendeznek be

Még alig pirkad, amikor végigdöngnek a főváros kihalt utcáin a nehéz szemétkocsik. A bakon bőbisköl a kocsis, nem kell sokat törődnie a lovakkal. Napról-napra megteszik ugyanazt az utat, bizonyára maguktól is odatalálnának.

Öt óraker sorra kinyílnak a hatalmas bérházak kapui s a házfelügyelők, a vicék a ház egy napi személt kihordják az utcára. Nemsokára megjelennek a „szeméttolajok“, az utcai guberálók és megkezdődik a szemét kifosztása. Főként hulladékpapír után kutatnak. Ha találnak, boldogan győmszőlik hatalmas zsákjaikba, a hulladékpapírgyűjtő cég nem kis bosszúságára. Ennek a cégnek ugyanis megállapodása van a Köztisztasági Hivatallal a szemétben található hulladékpapír „kitermelésére“. Egy mázsa hulladékpapírért 6 forintot kap a cég.

A szemétfosztogatás azonban nemcsak a papírra terjed ki; vannak akik rongyot, csontot gyűjtenek, de akadnak kényesebb izlésűek is, akik kisebb-nagyobb értékekre vadásznak.

Antik-múzeum

— Ismerek egy házfelügyelőt a XIV. kerületben, aki már valóságos kis házi múzeumot rendezett be szeméttel talált antik tárgyakból. Régi órákból és különböző csecsebecsék-ből — mondja a Köztisztasági Hivatal egyik alkalmazottja.

A Köztisztasági Hivatalt, a fővárosnak ezt a fontos egészségügyi intézményét, a múltban meglehetősen mostoha elbánásban részesítették, fejlődését, korszerűsítését nem támogatták. Volt ugyan egy időszak, amikor úgy látszott, hogy a kor követelményeinek megfelelően átszervezik a szemétfuvarozást.

Az „előkelő“ szemét és a szegény szemét

— Autókon ulazik az előkelő szemét! — írta akkoriban az egyik napikép, majd részletes tudósításban számolt be arról az öt tehergépkocsiról, amelynek 1700 x 80 literes bádoggartálya lehetővé tette a háziszemét portalan gyűjtését. Olyan óriási gépkocsik voltak ezek, mint egy kisebbfajta ház. Ha a hátul levő bádoggartálya kinyílt és begurult a szemét, hogy a kocsi után azután összpreseledjék.

Természetesen ezek a kocsi csak az előkelő uraságok negyedében gyűjtötték az „előkelő“ szemétt. Míg a belső részekből ilyen portmentes kocsi hordták a szemétt, addig a szegénynegyedekben úgyszólván teljesen elhanyagolták a szemétygyűjtést. Voltak nyomortelepek, ahol csak kiöntötték a szemétt az udvarra vagy egy közeli telekre és a szeméthegek sorsát rábízták a legolcsóbb fuvarosra: a szélre vagy az ényészetre.

Ami volt, elmúlt s ma már nincs lakott rész, amelyet be ne kapcsoltak volna a szemétygyűjtés hálózatába. Pedig a Köztisztasági Hivatal ma még mindig nehézségekkel küzd. Portalan gépkocsijai az ostrom alatt elpusztultak s 650 ló helyett ma 340 végzi a szemétfuvarozást.

Evi 100.000 forint

A szeméttemető 60 katasztrális holdon terül el, ingoványos, használhatatlan területen. Ide rakják le a szemétt.

Még javában folyik a munka, amikor ellepik a friss szemét környékét a Köztisztasági Hivatal guberálói és megkezdődik a „szeméttányászás“. A szeméttkitermelés, amelyet a hulladékpapíros kivételével házilag végez a Köztisztasági Hivatal, évente nem kevesebb, mint 100.000 forint bevételt biztosít a fővárosnak. A legértékesebb „terméke“ ennek a szeméttányászásnak a csont, amiből havonta 2—3 vagónnal is összegyűl. Egy mázsa csontot 27 forintért vesz át a Köztisztasági Hivatal. Ugyancsak hasznosítható a rongy, a fém, a konzervdoboz és az üveg, amiből a múlt évben több mint félmillió darab gyűlt össze.

— Az ostrom után, de különösen az infláció alatt, tartalmilag igen szegény volt a fővárosi szemét — mondották a Köztisztasági Hivatalnál. — Alig volt benne értékesíthető anyag. Most az a helyzet, hogy a házi szemét már jóval több, mint volt a felszabadulás előtt. Azonban nemcsak mennyiségben, de minőségben is javul a szemét, ami azt bizonyítja, hogy az életszínvonal fokozatosan emelkedik.

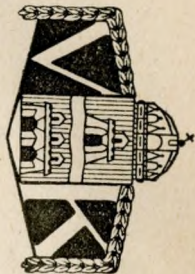
„A főváros pénzügyi helyzetének függvénye“

A szemétfuvarozást a Köztisztasági Hivatal dolgozói meggyorsították és rövidesen négyeszeresére emelik a felszabadulás előtt teljesítményt. A szemétfuvarozás módja mégis korszerűtlen, nem felel meg az egészségügyi követelményeknek. Természetesen tudják ezt szakembereink is, amint tudják azt is, hogy a korszerű szemétygyűjtést csak a portmentes szemétygyűjtés és a szeméttéget oldja meg. Ennek megvalósítása — amint azt a főváros ezévi költségvetésében olvassuk — „a főváros pénzügyi helyzetének függvénye“.

Merly István

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Oszályozás

Hely

Idő

Személy

Helyszám

614.764

1949

Szerző:	Merly István
Cím:	Mit mutat a pesti szemét?
Forrás:	És így az
(Hely)	1949 III/8.
(Idő)	
(Köt. v. filz.)	
(Oldal)	
Hely	
Idő	1949
Személy	
Helyszám	

Székesfővárosi háziomda 1926 — 8891